

Presenting the Fourth Generation University Model (Case Study: Islamic Azad University)

Zahra Khoshnejad: PhD Student in Higher Education Management, Department of Educational Sciences, Karaj Branch, Islamic Azad University, Karaj, Iran.

Mahtab Salimi*: Assistant Professor, Department of Educational Sciences, Karaj Branch, Islamic Azad University, Karaj, Iran.

Ramezan Jahanian: Associate Professor, Department of Educational Sciences, Karaj Branch, Islamic Azad University, Karaj, Iran.

Mojgan Abdollahi: Assistant Professor, Department of Educational Sciences, Karaj Branch, Islamic Azad University, Karaj, Iran.

Abstract: Universities play an important role in regional dynamism and growth. On the one hand, universities are major economic factors and have a direct impact on economic and local activities, and on the other hand, universities contribute to the cultural ecology and natural environment of the region to which they belong. The present research has been done with the aim of presenting the fourth generation university model with a qualitative approach and with the theme analysis method. The statistical population consisted of academic and organizational experts who were selected by a purposeful (judgmental) method and the interview was continued to the point of theoretical saturation. This is important in the twelfth interview. "Peer review and review by participants" and "reliability between two coders and retest" were used to confirm the reliability of the research. With three coding steps (example, main theme, sub-theme); axes have been identified based on the research results; key relationships including the relationship between university and society, alignment of university mission and community goals, and the relationship between university and industry were identified. Impact factors and consequences were also identified. Outcomes including internal and external consequences were examined.

Keywords: 4th Generation University, Islamic Azad University, Theme Analysis.

***Corresponding author:** Assistant Professor, Department of Educational Sciences, Karaj Branch, Islamic Azad University, Karaj, Iran.

Email: Salimi_331@yahoo.com

مقدمه

آموزش عالی به عنوان استراتژی تقریباً بی قید و شرط، برای مقابله با انواع مختلف نابرابری های اجتماعی، سیاسی، اقتصادی و جغرافیایی در کشورهای کم درآمد و کمتر توسعه یافته مد نظر قرار رفته است (بختیاری و همکاران ۱۴۰۰). در عصر جهانی سازی و اقتصاد دانش بنیان، منابع انسانی مهمترین ثروت کشورها است. حاملان فرهنگ، آفرینندگان تمدن، از آموزش و پرورش منابع انسانی و نه تنها عاملان کارآفرینی، نوآوری و آفرینش هستند بلکه سبب توسعه ی مناطق و کشورها می گردند (پوپسکو و بالتارتو ۲۰۱۲). دانشگاه دارای کارکردهای متعددی است که از آن جمله می توان به بازتولید، سازگاری و تولید اشاره کرد. درک نیازها و منافع ذی نفعان آموزش عالی و تمرکز بر آن، تاکید بر تربیت نیروی انسانی متخصص مورد نیاز جامعه، تربیت شهروندان فرهیخته در قالب کارکردهای دانشگاه قابل توجه هستند (مپولانگا ۲۰۱۳). دانشگاه از طریق تاثیر گذاری مستقیم بر جریان تولید، سازگاری و بازتولید نظام های اجتماعی و سازوکارهای بازار، نقش بسیار مهمی در پیشرفت یا رکود یک جامعه ایفا می کند (حسینی و همکاران ۱۳۹۸). به کارگیری الگویی در توسعه تحصیلات تکمیلی که تمامی این کارکردها را به طور متوازن پوشش دهد، می تواند دسترسی به اهداف کلان اجتماعی را ممکن سازد (هندریکز و سوسا ۲۰۱۳). بی توجهی به کارکردهای دانشگاه ممکن است به پیامدهای نوظهوری منجر شود که راهبردهای توسعه تحصیلات تکمیلی را با خطر بیهودگی مواجه سازد (کونت و جانسون ۲۰۱۳). در طول دهه های اخیر، فشار زیادی به دانشگاه ها جهت بهره برداری از دانش و توانایی های افراد در جهت توسعه ی اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی وارد شده است. در نتیجه ماموریت و رسالت دانشگاه نیز دستخوش تغییراتی گشته است و در این راستا چارچوب ها و مدل های جدید دانشگاهی از جمله مدل دانشگاه کارآفرینی، دانشگاه مدنی، دانشگاه تحولی، دانشگاه جامعه محور، دانشگاه بهم

پیوسته و ... شکل گرفت است و شاخص های مختلفی جهت ارزیابی و بررسی عملکرد دانشگاه ها تعریف شده است (ریویازو و همکاران ۲۰۱۹). در این راستای مدل های تکامل نسل های دانشگاهی ارائه شده است که مشتمل بر مدل ماریپچ سه گانه «دولت، دانشگاه، صنعت» (اتزکویتز و لندسدورف ۲۰۱۶)؛ الگوی ماریپچ چهارگانه (کریانیس و کمپبل ۲۰۱۲) که بر مدل ماریپچ سه گانه، دیدگاه رسانه عمومی مبتنی بر فرهنگ را نیز افزوده است؛ ارائه شده است. در نسل چهارم دانشگاهی؛ الگوی ماریپچ پنج گانه که دانش و نوآوری را در زمینه محیطی (محیط های طبیعی) مطرح نمود و الگوهای قبلی را نظام بخشیده است؛ مطرح گشته است و نقش دانشگاه به عنوان یک رویکرد در راستای توسعه پایدار و اکولوژی اجتماعی تفسیر گردیده است.

تا به حال عمده ترین هدف سازمانی آموزش عالی، ارتقای امور آموزشی و پژوهشی دانشگاه ها بوده است (لیو ۲۰۱۲). اما امروزه کاربرد خلاقیت و نوآوری در راستای پاسخگویی به محیط و توسعه ی کارآفرینی و تجاری سازی نیز در الویت های دانشگاه ها قرار گرفته است و موسساتی همسو با دانشگاه ایجاد می شوند، که فرایندها و فعالیت های اقتصادی را در راستای پاسخگویی به نیاز جامعه دنبال می کنند، چرا که توسعه پایدار مستلزم کارکردهای هوشمندانه نظام و زیر نظام های آموزش عالی است.

از آنجا که در دنیای امروز، دانشگاه یکی از نهادهای اصلی محسوب می شود، لذا بی توجهی به دانشگاه و رسالت های آن، می تواند تبعات زیان باری برای جامعه داشته باشد (تاتیلا ۲۰۱۲). جوامع نوین انباشته از مسائل و مشکلات پیچیده ای هستند که دانشگاه ها می توانند در رفع و پیشگیری آن به میزان قابل توجه ای موثر باشند. از طرف دیگر در دهه های گذشته، مسئولیت دانشگاه بیشتر آموزشی بوده است اما با رشد جوامع انسانی و به ویژه بعد از انقلاب صنعتی، هر روزه نیازها و خواسته های بشری افزون تر و مطالبات متنوع تر شده است. در خصوص قشر

درسی، ایجاد تغییرات سریع در آن‌ها را ناممکن می‌سازد و دانشجویان در هنگام فراغت از تحصیل، احساس ناتوانی در قابلیت‌های اجتماعی، صنعتی، فرهنگی و... را عمیقاً در خودشان احساس می‌کنند. از آنجا که دانشگاه‌ها نتوانستند خود را ارتقا داده و از نسل سوم به نسل چهارم گذر نمایند. با وجود چالش‌های فوق‌الذکر، سوال اصلی قابل طرح این است که مدل مناسب دانشگاه نسل چهارم (مورد مطالعه: دانشگاه آزاد اسلامی) کدام است؟

دانشگاه‌ها با هدایت‌های مختلف افراد مختلف می‌توانند در جهت اهداف بسیار مهمی گام بردارند. زیرا آنها نقش کلیدی در توسعه جوامع دارند هم به لحاظ فرهنگی و هم به لحاظ اجتماعی و اقتصادی. به عبارت دیگر امروزه دانشگاه‌ها به عنوان موتورهای مهم رشد اقتصادی و تحولات اجتماعی در نظر گرفته شده‌اند. تدریس، تحقیق و فعالیت‌های گسترده‌ی اقتصادی که رسالت دانشگاه نسل سوم و چهارم است با مرزهای تار و روشن با یکدیگر در ارتباط هستند که یک چرخه مداوم را تشکیل می‌دهند. نیاز به جستجو کردن که منجر به مأموریت تحقیق است. نیاز به یادگیری آنچه که قبلاً کشف و ایجاد شده منجر به مأموریت تدریس می‌شود و نیاز به پاسخگویی جامعه و رفع نیازهای جامعه منجر به مأموریت اخیر دانشگاه‌ها که شامل توسعه شخصیت کارآفرینی و رونق چرخه‌ی اقتصادی و پاسخگویی با توجه به قابلیت‌های منطقه است. این امر با تعهد جدی به وضعیت کارآفرینی و با تجاری‌سازی اختراعات، اما عمدتاً توسط یک ساختار حمایتی کامل انجام می‌شود تا خلأیت منجر به نوآوری و نوآوری منجر به ارائه خدمت یا محصولی گردد که نیاز جامعه را مرتفع ساخته و باعث رونق و شکوفایی گردد. در جوامع دانش‌بنیان، نوآوری از تعامل بین دانشگاه، صنعت و دولت، با نقش برجسته‌تر دانشگاه‌ها، با توجه به پتانسیل تحقیقاتی آنها نشأت می‌گیرد. بنابراین، می‌توان عنوان کرد که نوآوری اصلی اساسی در موفقیت دانشگاه‌های نسل چهارم است. با این حال، دانشگاه‌ها فقط از یک سو به سمت کارآفرینی نمی‌روند؛ بلکه این فرایند

دانشجو که دارای جایگاه و ویژگی‌های خاص خود در سطح جامعه است، این مطالبات و نیازها پیچیده‌تر و حساس‌تر می‌باشد و به دنبال آن انتظارات جامعه نیز از دانشگاه تغییر کرده و نقش تازه‌ای مطابق خواسته‌های جدید برای دانشگاه در کنار رسالت قبلی (انتقال علم و دانش) در نظر گرفته شده است (فلاح ۲۰۱۲). ضرورت تعامل کارکرد دانشگاه و اقتصاد در زمینه‌های اجتماعی و فرهنگی پررنگ‌تر و قابل توجه‌تر گشته است. نقشی که برای سرمایه انسانی در اداره جوامع و تبدیل ثروت طبیعی به ثروت فیزیکی تعریف می‌شود، دستخوش تغییرات پرشتاب در عصر حاضر شده است.

در نسل چهارم دانشگاه‌ها ارزش بر مبنای مشارکت راهبردی، پرورش کارآفرین و میزان جذب سهم درآمد از منابع خارجی و هدایت و رهبری و همچنین میزان تاثیرگذاری بر سایر عوامل در جوامع تعریف می‌شوند. آموزش براساس نیاز جامعه و دانشجو انجام می‌شود و حل چالش‌های جامعه به عنوان اساس تحقیق در نظر گرفته می‌شود.

مشارکت‌های بین‌المللی بخش مهمی از است که در حال حاضر در نقش دانشگاه‌ها لحاظ می‌شود. بعلاوه؛ ترویج فرهنگ ریسک کردن، ایجاد تعلق خاطر به کارآفرینی، آزادی علمی، فرهنگ ارج نهادن، مدیریت استعدادها، ایجاد فضای کارآفرینی مناسب، فرهنگ کارگروهی، معرفی اعضای هیات علمی کارآفرین به عنوان الگو و مشارکت آن‌ها در تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری. توجه و ارج گذاری دانشجویان کارآفرین از مولفه‌های فرهنگ کارآفرینی است (موسوی و همکاران ۱۳۹۶).

دانشگاه دیگر نمی‌تواند یک مجموعه صرفاً علمی باشد، و باید صنعت در کنار دانشگاه قرار بگیرد. در حالیکه یکی از بحران‌های دانشگاه، ناسازگاری بین آموزشها و تغییرات محیطی است. و نیازهای تخصصی و آموزشی حرف، بصورت سریع تغییر می‌کند. در صورتی که دانشگاه‌ها بر اساس، الگوهای ساخته شده و ایستا، دانشجویان را آموزش می‌دهند، و بروکراسی حاکم در برنامه‌های

مواد و روش ها

این تحقیق از نوع تحقیقات کاربردی است. به لحاظ روش تحقیق، کیفی از نوع اکتشافی می باشد که با روش تحلیل مضمون (تحلیل تم) و تعیین محورها با سه مرحله کد گذاری (مصدق، تم فرعی و تم اصلی) با نرم افزار maxqda2020 انجام شده است.

تحلیل تم (تحلیل مضمون)؛ روشی برای شناخت، تحلیل و گزارش الگوهای موجود در داده های کیفی است که کاربرد گسترده ای دارد. این روش فرایندی برای تحلیل داده های متنی است و داده های پراکنده و متنوع را به داده های غنی و تفصیلی تبدیل می کند (حنیفر و همکاران ۱۳۹۸). جامعه آماری این تحقیق خبرگان، سیاستگذاران و مدیرانی هستند که در زمینه ی آموزش عالی صاحب نظر بوده اند. نمونه ی با روش هدفمند قضاوتی انتخاب شدند و تا رسیدن به حد اشباع نظری، مصاحبه ادامه یافته است. این مهم در دوازده مصاحبه حاصل شده است. جهت روایی پژوهش از (مثلث سازی منابع داده ها بازبینی توسط همکاران و بررسی توسط مشارکت کنندگان استفاده شده است. برای بررسی پایایی تحقیق، از روش پایایی باز آزمون و روش پایایی توافق بین دو کدگذار استفاده شده است. سودمندی و آسیب نرساندن، توجه به رفاه دیگران و ارائه اطلاعات کافی درباره چگونگی پژوهش به تمامی آزمودنی های شرکت کننده، کسب رضایت نامه کتبی به منظور شرکت در پژوهش رعایت شدند. جهت رعایت اخلاق پژوهشی، کد ثبت پروپوزال ۱۱۵۴۸۴۰۷۲۲۰۳۶۶۸۳۱۳۹۹۱۶۲۳۲۶۸۸۰ در کمیته ی اخلاق دانشگاه ثبت شد.

یافته ها

بر اساس نتایج کد گذاری با نرم افزار maxqda2020 جداول مربوطه استخراج گردید که شامل (محور، تم اصلی، تم فرعی) می باشند.

حاصل تعامل مجموعه پیچیده است، که می توانند شامل عوامل نظارتی و قانونی، هنجاری، فرهنگی و شناختی باشد. مهمترین نکته تاثیر دوسویه ی دانشگاه و محیط است. واقعیت این است که این یک فرآیند یک طرفه نیست، روندی دو طرفه است. به عبارت دیگر، هرچه دانشگاه ها کارآفرینی بیشتری را در پیش بگیرند، رفتار آن ها همچنین بر محیط نهادی تأثیر می گذارد، فشارهای جدیدی را ایجاد می کند، شرایط و استانداردهای جدیدی را ایجاد می کند و این چرخه مداوم توسعه را امکان پذیر می سازد، زیرا "یک زمینه یک جهان اجتماعی را ایجاد می کند که همه شرکت کنندگان در آن هستند. به یکباره تولید کنندگان و مصرف کنندگان، گرفتار شبکه پیچیده ای از روابط اجتماعی، سیاسی و فرهنگی هستند که خود آن ها بافته اند و همچنان به بافتن ادامه می دهند (فانسان و سالوما ۲۰۲۰) و اینجاست که حرکت به سوی دانشگاه نسل چهارم به عنوان راهبردی استراتژیک مطرح می شود.

در اقتصاد مبتنی بر دانش، همکاری سه رکن اساسی (دانشگاه و سازمان های تحقیق و توسعه، بخش صنعت و دولت) به منظور توسعه ی فناوری مورد تاکید بوده و یکی از سیاست های دولت ها به منظور تقویت ارتباط بین این ارکان، طراحی و ایجاد نهادهای واسطه ای است. در دوره های اخیر و در ارتباط با مدل های ارتباطی دانشگاه و صنعت، دسته بندی های متفاوتی صورت گرفته است کشورهای زیادی نظام ملی علم و فناوری و نوآوری خود را با استفاده از مدل های ماریچ سه گانه، هماهنگ کرده اند و به تدریج بر مبنای عوامل و شرایط محیطی و نیاز و ضرورت، آن را توسعه داده اند. بنابراین با توجه خلأ های پژوهشی در رابطه با دانشگاه نسل چهارم و همچنین با توجه به مطالب ارائه شده، اهمیت و ضرورت پژوهشی در رابطه با ارائه ی الگوی دانشگاه نسل چهارم مشهود است. لذا هدف از پژوهش حاضر، ارائه ی الگوی دانشگاه نسل چهارم (مورد مطالعه: دانشگاه آزاد اسلامی) بود.

جدول ۱. کد گذاری. مولفه های اصلی، محوری و فرعی

Table 1. Coding. Main, axial and sub-components

محرور	تم اصلی	تم فرعی	
مولفه های دانشگاه نسل چهارم	کار آفرینی	ارائه خدمات متناسب با نیاز جامعه	
		دانشگاه نسل چهارم، مسئله کار آفرینی و اشتغال را دارد.	
		دانشجو در واقع جزو دغدغه نسل چهارم است ولی کامل تر است یعنی به سمت تکامل پیش رفته و پاسخگویی به نیاز های جامعه را دارد.	
		بنابراین آموزش کار آفرینی و آموزش علمی کار آفرینی می تواند کمک کننده باشد.	
	پژوهش	این زندگی در عصر کنونی در واقع بخش از آن می تواند آموزش باشد، بخشی می تواند پژوهش باشد، بخشی از آن کار آفرینی	
		نسل دوم دانشگاه ها متمرکز بر پژوهش بوده است. که در نسل چهارم نیز در دستور کار قرار دارد. خود پژوهش و در واقع آن بحث کار آفرینی را بخواهیم جدی بگیریم و همه این ها می تواند روی جامعه اثر گذار باشد.	
		دانشگاه های نسل چهارم همانطور که میدانید در مورد مسئولیت اجتماعی دانشگاه است. نسل چهارم مسئولیت پذیری اجتماعی دانشگاه است.	
	مسئولیت اجتماعی		

جدول ۲ کدها (تم فرعی، تم اصلی، محور) مربوط به

عوامل نهادی را نشان می دهد:

جدول ۲. کدها (تم فرعی، تم اصلی، محور) مربوط به عوامل زمینه ای

Table 2. Codes (sub-theme, main theme, and axis) related to contextual factors

کد گزینشی	کد باز	گویه های کلماتی
عوامل زمینه ای	مدیریت راهبردی	در مسئله جهانی شدن دانشگاه حتما باید آن رویکرد راهبردی را داشته باشد که در برنامه ریزی های استراتژیک مطرح کردیم.
		سیاست ها و راهبرد های اثر گذار را انتخاب کند که نوآوری در سیستم دانشگاهی باید مطرح باشد.
		بایستی برنامه ریزی استراتژیک داشته باشیم. کمیته هایی باید تشکیل شود و بر اساس آن فعالیت کنند.
		پس آن دید راهبردی یک عاملش است.
ارزیابی ساختاری		در دانشگاه های ما در نسل های مختلف دانشگاهی ما وقتی ماموریتشان را نگاه می کنیم می بینیم که این ماموریت بیشتر رویکرد اقتصادی دارد و بسیار هم موفق است و می تواند در همه ی زمینه ها باشد.
		ما در محیط داخلی مسلماً در دانشگاه ساختار ها و فرآیند ها را بررسی می کنیم.
		چطور کلاس ها تجهیز شوند.
ارزیابی فرایندی		پیشنهاد می شود زیرساخت ها بسترها و قوانین و مقررات برای اجرا با هم فکری افراد متخصص فراهم شود.
		ما در محیط داخلی مسلماً در دانشگاه ساختار ها و فرآیند ها را بررسی می کنیم.
		از نظر مدیریتی از نظر فردی، آموزشی، از نظر فن آوری، از نظر ارتباط با صنعت یا صنعتی بودن دانشگاه، این ها را تقسیم بندی های خاص خودشان را می توانیم داشته باشیم.
		یا از نظر منابع انسانی در نسل چهارم چه تغییراتی باید در هیات علمی ایجاد شود؟
		چه تغییری در برنامه ریزی درسی باید ایجاد شود؟
		چه تغییراتی در دانشجو باید ایجاد شود؟
		بحث آموزش، شیوه های نوین آموزش، چه در حوزه مجازی، چه در حوزه حضوری ابزار ها و تکنیک ها و نرم افزار های آموزشی بسیار مفیدی بر ارائه بلوغ در حوزه های مختلف طراحی شود.
ارزیابی و تغییرات محتوایی		این ها همه باید آموزش ببینند و مهارت ها را کسب کنند. به عنوان مثال ما در برنامه ریزی درسی حتما باید محتوای درسیمون در دوره های تحصیلی دانشگاهی بازنگری بشود بر اساس آموزش های قابلیتی تنظیم شود.
		یعنی آن رقابت هایی که در سطح جامعه اتفاق افتاد و برای اینکه در این رقابت ها دانشگاه ها از هم سوی سبقت بگیرند و آن

را به دست بیاورند مجبور بودند که ارزش افزوده ایجاد کنند.		
دو تا از مراحل مهم برنامه ریزی استراتژیک این بود که تحلیل محیط داخلی و تحلیل محیط خارجی یعنی خارج از دانشگاه را انجام میدادیم.		
برای تجزیه و تحلیل محیط داخلی نقطه ضعف خودش را تشخیص می دهد یعنی چه نقاط قوتی دارد.	تحلیل محیط داخلی	
چه نقاط ضعفی دارد که باید آن ها تبدیل به نقاط قوت کند.		
که دو تا از مراحل مهم برنامه ریزی استراتژیک این بود که تحلیل محیط داخلی و تحلیل محیط خارجی یعنی خارج از دانشگاه را انجام میدادیم.	تحلیل محیط خارجی	
خب در نسل چهارم می گوید این تحلیل بیرونی و محیط جامعه از نظر اقتصادی، سیاسی فرهنگی خیلی کمک کننده است.		
تجزیه و تحلیل محیط خارجی خیلی مهم است، از نظر سیاسی، از نظر اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی.		

جدول ۳. کدها (تم فرعی، تم اصلی، محور) مربوط به عوامل اثر گذر

Table 3. Codes (sub-theme, main theme, and axis) related to transition effect factors

گوبه های کلماتی	کد باز	کد گزینشی
خب نسل اول که تمرکزش بر آموزش بوده.	آموزش کاربردی	عوامل اثر گذر
آگاهی و اطلاع رسانی صورت بگیرد که دانشگاه را مردم نه به خاطر کسب مدرک انتخاب کنند.		
باید دانشگاه محل ورود افرادی باشد که واقعا به دنبال کسب تخصص در این حوزه هستند و از اطلاعات تخصصی دانشگاه بخواهند استفاده کنند.		
این زندگی در عصر کنونی در واقع بخش از آن می تواند آموزش باشد، بخشی می تواند پژوهش باشد.		
در نسل اول و دوم و سوم هدف اصلی و هدف کلیدی ما آموزش دادن است.		
نکته ی بعدی که بسیار مهم است این است که اصل اول آن چیزی که در آموزش و پرورش اتفاق افتاده فقط دنبال این بودیم که یک سری افراد را آموزش بدهیم و آموزش های لازم به دست بیاورند.		
وقتی که این آموزش ها را بدست آوردند وارد جامعه بشوند. ولی واقعیت این بود که در نسل دوم دانشگاه ها این مرز ها خیلی مشخص نیست.		
علاوه بر موارد بالا شما در مورد محیط داخلی دانشگاه می توانید فرهنگ سازمانی هم در نظر داشته باشید.		
چون فرهنگ سازمانی هر چه به سمت نوآوری پیش برود موفق تر عمل می کند.	فرهنگ سازی	
هر چه از لحاظ کمی به سمت کیفی پیش برویم و فرهنگ سازمانی دانشگاهی این مورد در نظر بگیریم می بینیم که خیلی سریع تر به سمت نسل چهارم می رویم و می توانیم این ارتباط دانشگاه را با صنعت و پاسخگویی به نیاز های جامعه را داشته باشیم.		
می توانیم فرهنگ کار آفرینی را در سطح جامعه اشاعه بدهیم و در حقیقت دانشگاه ها یک مسیری را برای رشد و توسعه جامعه به افراد نشان بدهند.		
خیلی بیشتر باشد و این ها می توانند مرکز تولید و اقتصاد و فرهنگ سازی حتی توانمند سازی افراد، پرورش انسانی قرار بگیرند.		
این ها می توانند اثر گذار باشند در اینکه نگاه توسعه ای در این مجموعه به وجود می آید و از همه مهم تر فرهنگ آموزش چگونگی دستیابی به فرهنگ توسعه است.		
که در این زمینه حتما باید بتواند آن مهارت های حرفه ای را در مقاطع مختلف متناسب با نیاز جامعه تنظیم کند.		
علم و دانش، دانش بشری، ابعاد آن در حال تولید و پیدایش است بنابراین این هم در دانشگاه نسل چهارم تاثیر می گذارد و بلاخره نیاز های دانشجویان است.		
خب این زندگی در عصر کنونی در واقع بخش از آن می تواند آموزش باشد.		
دانشگاه تشخیص می دهد، از فرصت ها استفاده می کند، محدودیت را به فرصت تبدیل می کند.	تشخیص فرصت	
وقتی خود مسائل و مشکلات منجر به پژوهش می شوند پژوهش های جدید، پژوهش هم در نهایت منجر به شناخت مشکلات جدیدی می شود.		
در نسل سوم آن آموخته های ما و آن شناسایی که ما در موضوع حقیقت و طبیعت را بدست آوردیم به عنوان یک ارزش افزوده وارد جامعه می کردیم.		
از دیگر مسائل و عوامل مهم می توانیم به آموزش و پرورش بین رشته ای اشاره کنیم، حتما در دانشگاه نسل چهارم باید تقویت در رویکرد های بین رشته ای صورت بگیرد.	رویکرد های بین رشته ای	
تا حد امکان رفع موانع آموزش بین رشته انجام بشود. حتما به روند های مطالعه و بازمینی تطبیقی توجه ویژه ای شود تا اینکه دانشجویان بیشتر به پژوهش های بین رشته ای و حتی فوق رشته سوق پیدا کنند.		

<p>پژوهش پاسخگو</p>	<p>در واقع مهمترین نقش دانشگاه های نسل چهارم نوآوری و تحقیق مسئولانه است .</p> <p>بر اساس نیاز ها برنامه هایش را تنظیم کند یعنی ببیند جامعه به چه نتایجی نیاز دارد، خب تحقیقات را به آن سو می برد بر اساس نیاز سنجی هایی که انجام داده است.</p> <p>نیاز های آموزش اش را بر همان اساس هدفمند می کند، و تحقیقاتش را به آن سمت می برد.</p> <p>به پژوهش بها داده شود چون اگر پژوهش درست عمل نکند ما اصلا پژوهش اساس شناخت مشکلات و مسائل است بنابراین خود اهمیت دادن به ارزش پژوهش و جدی گرفتن و جهت دهی به سیستم های پژوهشی درست بسیار مهم است .</p> <p>میزان تحقیق و توسعه در دانشگاه ها که تحت عنوان R&D نامیده می شوند بسیار تاثیر گذار است.</p> <p>دانشگاه نسل چهارم باید دانشگاهی باشد که تحقیق در آن ها ، نسبت به میزان آموزش حتما بیشتر باشد.</p> <p>نیاز امروزه جامعه ما به هر حال رفتن به سمت ایجاد این دانشگاه ها است و اهمیت قائل شدن به تحقیقات کاربردی و بنیادی هدفمند.</p> <p>یکی از نکاتی که فکر می کنم خیلی حائز اهمیت است اشاعه روحیه و ایجاد انگیزه در اعضا هیات علمی است.</p> <p>برای انجام کار های پژوهشی ، از مسائل مهم که در راس دانشگاه و مخصوصا امور پژوهشی قرار دارند خودشان حتما باید از افرادی باشند که با روح پژوهش آشنایی داشته باشند.</p> <p>در نسل چهارم نتایج آن پژوهش ها باید یک جایی به کار گرفته می شد و یک گام به سوی رفع نیاز اجتماع و رفع نیاز بشریت صنایع و خدمات برداشته می شد.</p>
<p>خلاقیت</p>	<p>پس تمرکزش بیشتر بر روی خلاقیت و نوآوری متناسب با نیاز های جامعه دانشگاه بتواند تحقیقات خودش را جهت دار و هدف دار کند .</p> <p>با کارگیری خلاقیت هایشان با انجام کار تیمی ، پژوهش ها را به سرانجام برسانند و به طور خلاصه دانشگاه ها باید حتما به طور موثر در زمینه پژوهش ، فعالیت داشته باشند تا جو کلی دانشگاه پژوهش محور باشد.</p>
<p>آیند نگاری و آینده پژوهی</p>	<p>خب در دانشگاه های نسل چهارم مهم ترین تعهد دانشگاه حفاظت از آینده است.</p> <p>یعنی همان آینده بینی، آینده نگری، تحقیقات مبتنی بر آینده پژوهی</p> <p>در واقع در آن آینده بینی و مهم ترین تعهد دانشگاه نسل چهارم وقتی که می گوئیم حفاظت از آینده است باید ببینیم که چه مساعلی در آینده پیشرفت دارد.</p> <p>چه مساعلی در آینده نیاز هستند در جامعه و دانشجو برای آن ها تربیت کند.</p> <p>ما میبینیم که یک سری رشته ها هستند که سالیان سال است که بازار کار ندارد ولی هنوز دارای جذب دانشجو است. پس این موارد دیگر در دانشگاه های نسل چهارم دیده نمی شود.</p>
<p>فناوی</p>	<p>از نظر مدیریتی از نظر فردی، آموزشی، از نظر فن آوری، از نظر ارتباط با صنعت یا صنعتی بودن دانشگاه ، این ها را تقسیم بندی های خاص خودشان را می توانیم داشته باشیم.</p> <p>فن آوری که استفاده می کند و آن مساعدت های علمی و مالی که بین این دو نهاد است در واقع نتایجش متوجه جامعه می شود یعنی این یکی از ضرورت ها و محاصن دانشگاه نسل چهارم است.</p> <p>بحث آموزش ، شیوه های نوین آموزش ، چه در حوزه مجازی ، چه در حوزه حضوری ابزار ها و تکنیک ها و نرم افزار های آموزشی بسیار مفیدی بر ارائه بلوغ در حوزه های مختلف طراحی شود.</p> <p>با توجه به تغییرات زیادی که به هر حال امروزه در سطح دنیا در زمینه صنعت دانش و نظام آموزشی صورت گرفته جامعه هوشمند و حاکمیت شبکه ای خودش نیاز به حضور دانشگاه های هوشمند جدید را فراهم کرده است.</p> <p>بخشی از آن آشنایی با هایتک ها است. دانشگاه هایی که امروزه توجه کند به نیاز های روز جامعه و جوانان و از طرف دیگر بهره گیری از فن آوری های نوین در راستای توسعه جوامع .</p> <p>دانشگاه نسل چهارم ابعاد انسانی عاطفی و تکنولوژیک را دنبال می کند و به فضای مجازی بر بستر وب و الکترونیک شدن محتوا و روشها می پردازد.</p>
<p>مدیریت</p>	<p>خب این مواردی است که در این قسمت باید در نظر گرفته شود. ما در بخش مدیریتی می توانیم از مدیران بخش خصوصی ، بخش صنعتی استفاده کنیم با آن ها تعامل داشته باشیم.</p> <p>مدیریت داخلی دانشگاه به چه شکل باشد.</p> <p>بنابراین از نظر مدیریت دانشگاه باید مدیریت اثر گذار داشته باشد.</p> <p>از سیاست های کلان دانشگاه، بنابراین به نوعی مدیریت در سطوح میانی و عملیاتی می تواند اثر پذیر باشد، سیاست ها و مدیریت ها ، مدیریت در رده بالای دانشگاه.</p> <p>آنجایی که موفقیت هر سازمانی به سکان دار آن سازمان بستگی دارد و آن سکان دار است که در خیلی از جاها می تواند جلوی خیلی از اتلاف وقت و هزینه را بگیرد.</p>

منابع مالی	<p>در مورد منابع مالی دانشگاه از هزینه ها، تجهیزات، فن آوری، خیلی اهمیت دارد.</p> <p>از مشکلات ما الان بودجه پژوهشی است. حتما باید بودجه پژوهشی تقویت شود.</p> <p>منابع مالی و سرمایه ای است که در این دانشگاه وجود دارد و از سوی دیگر اعتماد و اطمینانی است که در دل دانشگاه بین افراد و دانشجو و همکاران وجود دارد.</p>
منابع انسانی	<p>از نظر فردی شما افرادی را که در داخل دانشگاه هستند هیات علمی ما باید آموزش دیده باشد چطور باید این مهارت ها را به دانشجو منتقل کند.</p>
استاندارد سازی	<p>از نظر فردی شما افرادی را که در داخل دانشگاه هستند هیات علمی ما باید آموزش دیده باشد چطور باید این مهارت ها را به دانشجو منتقل کند.</p>
دیفنسان کلیدی	<p>هم از نظر محتوای آموزشی، هم از نظر تجهیزات و امکانات آموزشی، هم از نظر اساتید، کارگاه ها و آزمایشگاه ها این ها در واقع همشون می توانند در ابعاد و مولفه هایی که باید مورد توجه قرار بگیرند در دانشگاه های نسل چهارم.</p>
دیفنسان کلیدی	<p>مسئله مهم در سیاستگذاری دانشگاه این است که، ذی نفعان خودش را بشناسد.</p> <p>مخاطبین دانشگاه که دانشجویان می شوند و در واقع اثر پذیر هستند از این سیستم دانشگاهی، یا مواردی که می تواند در حوزه، از دانشگاه بپذیرد کل برنامه های درسی، آموزشی دانشگاه هستند این ها اثر پذیر هستند.</p> <p>ما این عوامل را می توانیم به سه دسته تقسیم کنیم. جامعه، نیاز های دانشجویان، علم و دانش. این ها جامعه داران خواسته ها، نیاز ها و انتظارات مختلفی است که تاثیر می گذارد بر روی دانشگاه نسل چهارم.</p> <p>اگر نسل چهارم را ما در دانشگاه آزاد مورد تصور قرار بدهیم عوامل اثر گذار می توانند اهالی هیات علمی باشند که بسیار هم تاثیر گذارند.</p>
استقلال و آزادی	<p>استقلال عمل را داشته باشد، در رابطه با اینکه بتواند روی جامعه خودش اثر گذار باشد.</p> <p>به نظر بنده یکی از مولفه های مهم تاثیر گذار اهمیت آزادی و مسئولیت علمی و اجتماعی است.</p> <p>ببینید رعایت حقوق اساسی انسان ها شامل حق آزادی بیان، آزادی علمی و آزادی در پژوهش در این دانشگاه های نسل جدید بسیار حائز اهمیت است.</p> <p>به طوری که این دانشگاه ها آزادی علمی به مسئولیت علمی پیوند می زند.</p>
سیاستگذاری	<p>سیاست ها و راهبرد های اثر گذار را انتخاب کند که نوآوری در سیستم دانشگاهی باید مطرح باشد.</p> <p>مشکلات و مسائل موجود در جامعه شناخته شود توسط خبرگان دانشگاهی و آن ها به شکل سیاست های کلان دانشگاه خط مشی گذاری شود و توان و آزادی عمل را دانشگاه داشته باشد.</p> <p>از سیاست های کلان دانشگاه، بنابراین به نوعی مدیریت در سطوح میانی و عملیاتی می تواند اثر پذیر باشد، سیاست ها و مدیریت ها، مدیریت در رده بالای دانشگاه.</p> <p>رویکرد های دانشگاهی است، سیاست های بالاسی است.</p>
مهارت محوری	<p>دانشگاه در واقع در جامعه دیده می شود چرا چون نیاز های جامعه را نا محدودی بر طرف می کند.</p> <p>پس در این زمینه هم آموزش هدفمند می شود و هم تحقیقات و پژوهش ها و هم برنامه ریزی درسی.</p> <p>اینطور نیست که دانشجو یک سری مطالب درسی می خواند در نهایت حتی اگر مرتبط با رشته تحصیلی اش هم مشغول به کار بشود.</p> <p>یک سری مطالبی بوده که گذراندم که مدارک تحصیلی ام دریافت کنم در نسل چهارم این دیگر دیده نمی شود.</p>
انتقال دانش ضمنی	<p>مسئله کار آفرینی و اشتغال دارد دانشجو در واقع جزو دغدغه نسل چهارم است</p> <p>و از منظر دیگری هم نگاه کنیم دانشگاه ما یک فرد متخصص حرفه ای بار نمی آوردند، بنابراین این در بخش حرفه ای که یک فرد باید در جامعه بتواند با توجه به تجربه دانشگاهی عمل کند باز دچار مشکل است.</p> <p>دانشجو می تواند از مدیران اسبق استفاده کند.</p>
شرکت های زایشی	<p>همکاری های تحقیقاتی که دانشگاه با صنعت دارد قراردادهایی که بسته میشود در واقع انتقال دانش که انجام می شود.</p>
شرکت های زایشی	<p>حتما بارها در مورد شرکت هایی در اطراف دانشگاه های بزرگ دنیا هستند شنیدید.</p> <p>این دانشگاه از دل خود دانشگاه زایشی می شوند و وارد مجموعه بازار می شوند و خودشان شروع می کنند به درآمد زایی و رشد و توسعه خودشان.</p> <p>در حقیقت بسیاری از دانشجویانی که دارند در دانشگاه درس می خوانند همزمان دارند به مسائل اقتصادی و مسائل جامعه هم می پردازند و خیلی از این دانشگاه های بزرگی که در دنیا مخصوصا در امریکا داریم میزان درآمدی که دارند شاید از میزان درآمدی که در یک ایالت برایشان تعریف می شود</p>

بحث و نتیجه گیری

روند تحولات اخیر در رسالت دانشگاه ها، انگیزه ی تحقیقاتی را جهت تاثیرات دانشگاه ها در سطح منطقه ایجاد نموده است و تحقیقاتی حول محور تأثیر دانشگاه ها بر توسعه منطقه ای، رقابت، انتشار دانش - رشد درون زا، انتقال فناوری و تعامل با نهادها که منعکس کننده تأثیر فعالیت های مربوط به مأموریت های سوم و چهارم دانشگاه ها (تجاری سازی فناوری و توسعه اجتماعی محلی است)؛ شکل گرفته است (وارو و ونرینن ۲۰۱۹). در این راستا انواع فعالیت های دانشگاهی، برنامه ریزی استراتژیک در دانشگاه همسو با مزیت های منطقه ای، بازنگری مأموریت و رسالت دانشگاه و تغییرات در محتوی و شیوه ی آموزش مد نظر قرار گرفته است (تکسریا و همکاران ۲۰۲۰).

کوئین و همکاران (۲۰۰۹) در ارتباط با ذینفعان کلیدی دانشگاه معتقدند درحالی که دانشجویان واضح ترین و مهم ترین مشتریان آموزش عالی محسوب می شوند، اما ذی نفعان دیگری مانند والدین، دولت، جامعه، کارفرمایان، جامعه متخصصان علمی، مجموعه ی اعتبارسنجان و اعضای هیات علمی، نیز به عنوان مشتریان آموزش عالی محسوب می شوند (کوئین و همکاران، ۲۰۰۹؛ به نقل از جمالی و همکاران، ۱۳۹۲). لذا دانشگاه به عنوان یک نهاد پاسخگو موظف است نیاز مشتریان خود را پاسخ دهد. اما از آنجا که این پاسخگویی سخت و دشوار است نیازمند همکاری و تعامل (دانشگاه، صنعت، دولت و جامعه) می باشد.

در این راستا، نیبیدیتا ساها (۲۰۲۰) به تشریح دیدگاه های استراتژیک دانشگاه های کارآفرینی و تأثیر آنها بر روی یک سیستم نوآوری منطقه ای می پردازد. نیتا باب پوریکار (۲۰۲۰) مطرح می کند دریافت چارچوب ها، چشم اندازها و الگوهای نظری مناسب از ذینفعان دانشگاه، دانش کاملی ایجاد می کند و زمینه هایی برای ارائه راهکارهای عملی جهت توسعه ی کارآفرینی دانشگاهی

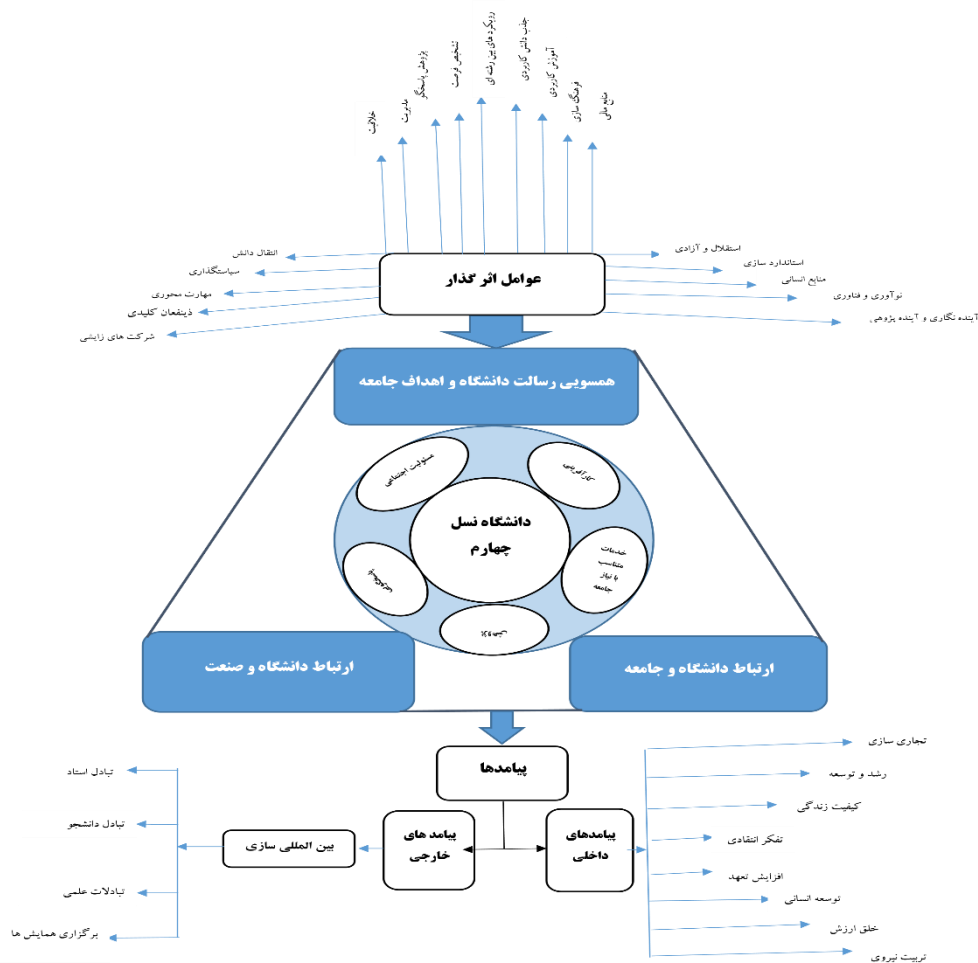
مبتنی بر جغرافیا ایجاد می نماید. فانسکان و سالوما (۲۰۲۰) به میزان نقش دانشگاه ها در نوآوری و عملکرد کارآفرینی یک منطقه با طرح استراتژیک تخصصی هوشمند می پردازد. تکسریا و همکاران (۲۰۲۰) تأثیر دانشگاه ها بر رقابت پذیری منطقه ای را مورد بررسی قرار می دهد و عواملی چون (چشم انداز رشد درونزا، انتقال فن آوری، تجاری سازی و عوامل نهادی) را در این فرایند تاثیر گذار می داند. در تحقیقی دیگر، ایرناپاولا (۲۰۲۰) نهادها و دانشگاه ها را عامل اصلی شکل دادن به محیط های ملی و منطقه ای می داند و رسالت های دانشگاه را به عنوان یک نهاد بسیار محافظه کار پویایی و افزایش کمی و کیفی تاثیرات بر توسعه اجتماعی و اقتصادی مناطق و قلمروها می داند. بنوورس (۲۰۱۸) نیز مطرح می کند؛ دانشگاه های کارآفرینی چارچوب هایی را ایجاد می کنند که به بازیگران دانشگاه اجازه می دهد تا با ساختن انواع جدیدی از موسسات منطقه ای، در فعالیت های توسعه جمعی (مانند خوشه ها یا شبکه های انتقال فناوری) نقش مثبت داشته باشند و تاکید می کنند؛ ارتباطات مداوم بین دانشگاهیان، افراد و ذینفعان منطقه ای برای اطمینان از این همکاری سازنده، بسیار مهم است. ایاتمون (۲۰۱۸) بر تجاری سازی دانش از طریق آموزش فراملی و فرایندهای تعاملاتی تاکید دارد که می تواند توسعه منطقه ای را تقویت و پیامدهایی برای توسعه اجتماعی و اقتصادی داشته باشد. لویز و همکاران (۲۰۲۰) قصد کارآفرینانه ی دانشجویان در مناطق محروم و مناطق مرکزی را بررسی می کند و مطرح می کند؛ احتمال بیشتری وجود دارد که دانشجویان مناطق حاشیه ای کارآفرین شوند. لذا پیشنهاد می شود جهت توسعه و کاربرد فرصت های کارآفرینی زیر ساخت های لازم فراهم گردد. چارلن و همکاران (۲۰۲۰) پویایی و موفقیت انکوباتورها را وابسته به محیط و اکوسیستم «جغرافیایی، محیط سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی» می داند. آمارانته و کیلابیراتی (۲۰۲۰) توسعه کارآفرینی دانشگاهها را وابسته به کار نهادی و نتیجه تلاقی نیروهای درون و

قابلیت های محیطی در راستای پاسخگویی به نیاز های جامعه می باشد؛ گام بر دارند؛ این تحقیق با ارائه ی مدل دانشگاه نسل چهارم برای دانشگاه آزاد اسلامی؛ بر آن بوده است تا بینشی را در این زمینه ایجاد نماید. نتایج تحقیق حاکی از آن است؛ روابط کلیدی در الگوی کارآفرینی نسل چهارم مشتمل بر «ارتباط دانشگاه و جامعه، همسویی رسالت دانشگاه و اهداف جامعه، و ارتباط صنعت و دانشگاه» می باشد. عوامل زمینه ای که می تواند این فرایند را تسهیل کند، مشتمل بر «تحلیل محیط داخلی و خارجی، تحلیل رقبا، ارزیابی تغییرات محیطی، ارزیابی فرایندی و ارزیابی ساختاری» می باشد. بعلاوه عوامل اثرگذار مشتمل بر «منابع انسانی، استاندارد سازی، استقلال و آزادی، انتقال دانش فنی، سیاستگذاری، مهارت محوری، ذینفعان کلیدی، شرکت های زایشی، مدیریت، آموزش کاربردی، منابع مالی، جذب دانش کاربردی، فرهنگ سازی، تشخیص فرصت، رویکرد های بین رشته ای، پژوهش پاسخگو، خلاقیت، نوآوری، فناوری، آینده نگاری و آینده پژوهی» است. بر اساس نظر مشارکت کنندگان پیامد های دانشگاه نسل چهارم مشتمل بر پیامد های داخلی و خارجی است. پیامد خارجی باعث بین المللی سازی دانشگاه می گردد و پیامد های داخلی مشتمل بر «تجاری سازی، رشد و توسعه، کیفیت زندگی، تفکر انتقادی، افزایش تعهد، توسعه انسانی، خلق ارزش و توسعه ی نیروی انسانی» است. الگوی کاربردی تحقیق در شکل (۱) نشان داده شده است:

برون سازمانی می داند که از طریق یک تعامل تاریخی و بازگشتی بین ساختار نظارتی، هنجاری و فرهنگی شکل می گیرد. سرجی و همکاران (۲۰۲۰) اساس توسعه اکوسیستم نوآوری منطقه ای را یک مدل مارپیچ سه گانه که شامل «صنعت، دولت و دانشگاه ها» است، دانسته و عنوان می کند دانشگاه های مادر در این حلقه نقش برجسته تری ایفا می کنند. برنادی و آزوکار (۲۰۲۰) نیز مطرح کردند، امروزه دانشگاه ها به عنوان عناصر اصلی برای ارائه آموزش عملی؛ شامل تکنیک های اجتماعی و تعامل، آموزش برای ایجاد مشاغل، و دسترسی به شبکه های متنوع و بازارهای مناسب به منظور تقویت قابلیت های تشخیص فرصت برای کارآفرینان مشتاق در نظر گرفته می شوند.

دلمونته و همکاران (۲۰۱۹) در تحقیقی با عنوان «ریشه های تاریخی کارآفرینی منطقه ای پایگاه دانش تاریخی» مطرح کردند، یک تاریخ و فرهنگ کارآفرینی منطقه ای و یک محیط اجتماعی که منجر به تشکیل شرکت های جدید شود می تواند وابستگی مسیر کارآفرینی منطقه ای را نشان دهد. استبرو و همکاران (۲۰۱۹) مطرح کردند؛ افرادی که سابقه دانشگاهی دارند نسبت به افرادی که دارای سوابق تحصیلی غیر دانشگاهی هستند، میزان ورود کمتری به کارآفرینی دارند این آمار جهت تعریف مجدد رسالت های دانشگاه قابل تامل است.

از آنجا که در کشور ما غالب دانشگاه ها؛ هنوز نتوانسته اند به سمت نسل سوم دانشگاه (دانشگاه کارآفرین) حرکت کنند و همچنین به رسالت های دانشگاه نسل چهارم که مبتنی بر تجاری سازی و استفاده ی حداکثری از منابع و

شکل ۱. الگوی کاربردی پژوهش
Figure 1. Applied research model

Amarante, C. (2020). Institutional Pressures, Institutional Work and the Development of Universities' Entrepreneurial Turn, *Revista de Administração Contemporânea*.

Angelo R, Floriana F. (2020). Along the Pathway of University Missions: A Systematic Literature Review of Performance Indicators.

Anna V & John Van R (2019). "The Economic Impact of Universities: Evidence from Across the Globe," *Economics of Education Review*.

Astebro T, Braguinsky S, Braunerhjelm P & Brostrom A. (2019). Academic Entrepreneurship: The Bayh-Dole Act versus the Professor's Privilege, *ILR Review*.

از جمله نقاط ضعف پژوهش می توان به محدود بودن جامعه آماری به خبرگان دانشگاهی و سازمانی دانشگاه آزاد اسلامی و همچنین محدودیت در انتخاب خبرگان به واسطه شرایط جغرافیایی اشاره کرد. با توجه به خلأ های پژوهشی در رابطه با موضوع و همچنین جامع و کاربردی بودن موضوع پژوهش می توان انتخاب مناسب موضوع پژوهش یعنی ارائه ی الگوی دانشگاه نسل چهارم (مورد مطالعه: دانشگاه آزاد اسلامی) را از جمله نقاط قوت پژوهش حاضر دانست.

References

Allahar, H & Sookram R. (2019). Emergence of university-centred entrepreneurial ecosystems in the Caribbean, *Industry and higher education*.

- Knowledge Economy*, 2014, vol. 5, issue 2, 212-239.
- Charlene L, Nicholls-Nixon, Dave Valliere & et all. (2018). Regional planning, sustainability goals and the mitch-match between educational practice and climate, energy and business plans. *Journal of cleaner production*.
- Del Monte A, Pennacchio. (2019). *Historical roots of regional entrepreneurship: the role of knowledge and creativity*. Small Business Economics Fuster.
- Eatmon TD, Granger, R & Abrantes BF. (2020). the Entrepreneurial Dimensions of *Transnational Education*.
- Fallah F. (2012). Students' attitudes about socio-cultural functions of the universities, *Journal of Social Sciences*.
- Fuster E, Padilla M, Antonio L & et all. (2019). the emerging role of university spin-off companies in developing regional entrepreneurial university ecosystems: The case of Andalusia, Technolical forecasting and social change.
- Hanifar H & Muslimi N. (2019). Principles and foundations of qualitative research methods, a new and applied approach (Vol. I). Knowledge Look Publications.
- Hendriks Paul H J & Sousa Célio AA. (2013). Practices of management knowing in university research management, *Journal of Organizational Change Management*, 26(3), 611 – 62.
- Hosseini S R, Mohammad Hadi F & Bakhtiari M. (2018). Explain the relationship between higher education planning and regional development of science and technology. *The first national conference on science and technology planning, Qazvin. Imam Khomeini International University (RA) Institute for Futurology*.
- Atta O K. (2019). Oasis in the desert? Bridging academics' collaboration activities as conduit for global knowledge flows to peripheral regions, *Regional studies regional science*.
- Bakhtiari M, Musa Khani M, Alvani S M, Hosseini S R. (2019). Applying scientometric method in order to organize higher education for the development of university entrepreneurship. *Quarterly Journal of Development and Transformation Management* 1-9.
- Bakhtiari M, Musa Khani M, Alvani S M, Hosseini S R. (2021). Providing an Innovative University Entrepreneurship Development Model with an Emphasis on Regional Advantages: A Creative Hybrid. *Innovation and Creativity in the Humanities*.
- Benneworth Siiba A, Ellis Adjei A, Patrick Brandful C. (2018). Chieftaincy and sustainable urban land use planning in Yendi, Ghana towards congruence, Cities, <http://dx.doi.org/10.1016/j.cities.2017.10.0>.
- CAI Y & Liu C. (2020). The Role of University as Institutional Entrepreneur in Regional Innovation System: *Towards an Analytical Framework*. Examining the Role of Entrepreneurial Universities in Regional Development (pp.133-155).
- Carayannis E, Campbell D F. (2012). Triple Helix, Quadruple Helix and Quintuple Helix and How Do Knowledge, Innovation and the Environment Relate To Each Other? *International Journal of Social Ecology and Sustainable Development*.
- Carayannis E, Rakhmatullin R. (2014) The Quadruple/Quintuple Innovation Helixes and Smart Specialisation Strategies for Sustainable and Inclusive Growth in Europe and Beyond, *Journal of the*

- Patrick M. (2013). SWOT analysis in the planning of information services and systems in university libraries: *The case of the University of Malawi strategic plans, The Bottom Line* 26(2).
- Protopopov EV, Feoktistov AV, Galevsky GV & et all. (2018). Innovations in institution of higher education as a tool of economic and social development of the region (experience of project-based education technology implementation in SibSIU). *Materials Science and Engineering*.
- Sanchez B, Mabel UE, Kitagawa F. (2019). Understanding the evolution of the entrepreneurial university. The case of English Higher Education institutions, *Higher education quarterly*.
- Sergey S, ZmiyakEkaterina A, Ugnich Pavel M. (2020). Development of a Regional Innovation Ecosystem: The Role of a Pillar University, Growth Poles of the Global Economy: Emergence, *Changes and Future Perspectives* pp 567-576.
- Taatila V, Down S. (2012). Measuring Entrepreneurial Orientation of University Students, *Education & Training*, and v54 n8-9 p744-760 2012.
- Teixeira AAC, Oliveira A, Daniel AD. (2020). the Impact of Universities on Regional Competitiveness: A Review of the Main Theoretical and Methodological Approaches. Examining the Role of Entrepreneurial Universities in Regional Development, Publisher: *IGI Global*, pp.67-92.
- Vasilyeva Jung J. (2019). The fourth industrial revolution, knowledge production and higher education in South Korea. *Jurnal of higher education policy and management*.
- Irina A P. (2020). Revisiting Functions and Roles of the Entrepreneurial University in Social and Economic Systems in the Regional Context.
- Kont KR & Jantson S. (2013). Library employees' attitudes towards the measurement and appraisal of their work performance: Study in Estonian University libraries, *Library Management*, 34(6/7), 521 – 525
- Liu, Y. (2012). Does entrepreneurial university really exist in China? A case from Huazhong *University of Science and Technology, Journal of Knowledge-based Innovation in China*, 4.
- Leydesdorff L, Etzkowitz H & Kushnir D. (2016). Globalization and growth of US University patenting (2009–2014). *Industry and Higher Education*; 30(4): 257–266.
- Manoela P, Andreea B. (2012) Considerations Regarding the Role of Human Resources in Romanian Educational Process Revealed by *National Education Law, Procedia - Social and Behavioral Sciences*.
- Mousavi H, Salehi Omran A, Faraskhah M & et all. (2017). Presenting the development model of entrepreneurial university in Iran, *Iranian Journal of Engineering Education*, 19, (76), 1-28.
- Neeta B. (2020). Regional Development via Entrepreneur Multi-Perspective Approach, *Handbook of Research on Smart Territories and Entrepreneurial Ecosystems for Social Innovation and Sustainable Growth*.
- Nibedita S. (2020). Entrepreneurial Universities' Strategic Role in Accelerated Innovation for Regional Growth.
- Paola De BernardiDanny A. (2020). The Role of Universities in Harnessing Entrepreneurial Opportunities, *Innovation in Food Ecosystems* pp 27-71| Cite as.

مجله‌ی توسعه‌ی آموزش جندی‌شاپور
فصلنامه‌ی مرکز مطالعات و توسعه‌ی آموزش علوم پزشکی
سال سیزدهم، شماره ۱، بهار ۱۴۰۱

ارائه‌ی الگوی دانشگاه نسل چهارم (مورد مطالعه: دانشگاه آزاد اسلامی)

زهرا خوش نژاد: دانشجوی دکتری مدیریت آموزش عالی، گروه علوم تربیتی، واحد کرج، دانشگاه آزاد اسلامی، کرج، ایران.
مهتاب سلیمی*: استادیار گروه علوم تربیتی، واحد کرج، دانشگاه آزاد اسلامی، کرج، ایران.
رمضان جهانیان: دانشیار گروه علوم تربیتی، واحد کرج، دانشگاه آزاد اسلامی، کرج، ایران.
مژگان عبدالهی: استادیار گروه علوم تربیتی، واحد کرج، دانشگاه آزاد اسلامی، کرج، ایران.

چکیده: دانشگاه‌ها نقش مهمی در پویایی و رشد منطقه‌ای دارند از یک سو، دانشگاه‌ها عوامل اقتصادی بزرگی هستند و تأثیر مستقیمی بر فعالیت‌های اقتصادی و محلی دارند و از طرف دیگر دانشگاه‌ها به زیست بوم فرهنگی و محیط طبیعی منطقه‌ای که به آن تعلق دارند؛ کمک می‌کنند. پژوهش حاضر با هدف ارائه‌ی الگوی دانشگاه نسل چهارم و با رویکرد کیفی و با روش تحلیل مضمون (تم) انجام شده است. جامعه‌ی آماری شامل خبرگان دانشگاهی و سازمانی بوده اند که با روش هدفمند (قضاوتی) انتخاب شده اند و مصاحبه تا حد اشباع نظری ادامه یافته است. این مهم در مصاحبه‌ی دوازدهم حاصل شده است. جهت تایید روایی تحقیق از روش «مثلث‌سازی منابع داده‌ها، بازبینی توسط همکاران و بررسی توسط مشارکت کنندگان» و جهت تایید پایایی تحقیق از «پایایی بین دو گدگذار و بازآزمون» استفاده شده است. با سه مرحله کدگذاری (مصادق، تم اصلی، تم فرعی)؛ محورهای مشخص شده اند بر اساس نتایج تحقیق؛ روابط کلیدی مشتمل بر ارتباط دانشگاه و جامعه، همسوی رسالت دانشگاه و اهداف جامعه، و ارتباط دانشگاه و صنعت شناسایی شد. بعلاوه عوامل زمینه‌ای، عوامل اثر گذار و پیامدها نیز مشخص شدند. پیامدها مشتمل بر پیامدهای داخلی و خارجی مورد بررسی قرار گرفتند.

واژگان کلیدی: دانشگاه نسل چهارم، دانشگاه آزاد اسلامی، تحلیل تم.

***نویسنده مسؤول:** استادیار گروه علوم تربیتی، واحد کرج، دانشگاه آزاد اسلامی، کرج، ایران.

Email: Salimi_331@yahoo.com